

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

284

Gospodarka lokalna w teorii i praktyce

Redaktorzy naukowi

Ryszard Brol

Andrzej Sztando

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2013

Redaktor Wydawnictwa: Anna Grzybowska

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Adam Dębski

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się

na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie

wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wrocław 2013

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-337-3

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Ryszard Broł: Relacje między globalnością zmian a lokalnością rozwoju	11
Andrzej Sztando: Bariery zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym związane z cechami osobowymi lokalnych władz.....	19
Stanisław Korenik: Rozwój lokalny w świetle globalnych trendów ze szczególnym uwzględnieniem kryzysu	31
Marian Kachniarz: Pomiar efektywności usług publicznych – zarys koncepcji i spodziewanych rezultatów	41
Magdalena Kozera: Rozwój lokalny w kontekście procesów decyzyjnych samorządu lokalnego	50
Bożena Kuchmacz: Działania grup partnerskich na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich na przykładzie grupy partnerskiej „Wrzosa-wa Kraina”.....	60
Dariusz Głuszczyk: Sondażowa ocena lokalnego rynku pracy – węzłowe problemy badań	71
Andrzej Raszkowski: Emocjonalne wymiary marki miasta.....	81
Małgorzata Januszewska: Potencjał kooperacyjny uzdrowisk.....	90
Maciej Turała: Analiza sprawności instytucjonalnej gmin w województwie łódzkim.....	99
Justyna Danielewicz: Współpraca gmin w obszarach metropolitalnych w ramach związków międzygminnych	114
Stanisław Minta, Julian Kalinowski: Sprzedaż bezpośrednia realizowana przez rolników a rozwój lokalny	132
Jan Polski: Efekty zewnętrzne jako czynniki aglo- i deglomeracyjne	142
Anna Jasińska-Biliczak: Instrumenty samorządu gminnego wspierające sektor małych i średnich przedsiębiorstw	150
Joanna Kenc: Współpraca partnerska miast Dolnego Śląska z punktu widzenia władz miejskich oraz mieszkańców – wybrane aspekty.....	164
Agnieszka Skowronek-Grądziel, Wiktor Kołwzan: Zastosowanie metody głównych składowych do analizy obszarów wiejskich w zakresie infrastruktury służącej ochronie środowiska.....	176
Edward Wiśniewski: Rola infrastruktury i prestiżowych imprez sportowych w kreowaniu przewagi konkurencyjnej miasta na przykładzie Kołobrzegu	186
Michał Kuriata: Przekształcenia w strukturze gospodarki lokalnej Legnicy w latach 2005-2009.....	196
Michał Flieger: Kryteria i bariery lokalizacji działalności gospodarczej przedsiębiorstw w procesie stymulowania rozwoju gmin – wyniki badań	207
Marcin Gębarowski: Rozwój Rzeszowa w opinii studentów	216

Dariusz Głuszczyk, Joanna Gondurak, Joanna Kostuń: Sondażowa diagnoza jeleniogórskiego rynku pracy w perspektywie osób aktywnych zawodowo	226
Joanna Wiażewicz: Mieszkańcy w komunikacji marketingowej gmin.....	235
Iwona Ładysz: Marketing terytorialny na przykładzie Wrocławia	244
Elżbieta Szul: Znaczenie firm rodzinnych dla lokalnej gospodarki. Opinie i oceny społeczne.....	252
Artur Myna: Przekształcenia własnościowe w podstawowych usługach komunalnych.....	262
Dariusz Zawada: Procedura badań dotyczących identyfikacji i oceny walorów użytkowych miasta – studium przypadku Bolesławca	270
Justyna Weltrowska-Jęch: Potrzeby kształcenia kadr administracji publicznej w zakresie zarządzania rozwojem	283

Summaries

Ryszard Broł: Relationship between globality of changes and locality of development.....	18
Andrzej Sztando: Barriers of local development strategic management connected with local authorities' personal traits	29
Stanisław Korenik: Local development in the light of global trends with taking crisis into particular consideration.....	40
Marian Kachniarz: Measurement of efficiency of public services – the outline of concept and expected results	49
Magdalena Kozera: Local development in the context of the decision-making processes of local government.....	59
Bożena Kuchmacz: Partnership Groups actions and their impact on the sustainable development of rural areas.....	70
Dariusz Głuszczyk: Survey-based assessment of local job market – crucial research problems	80
Andrzej Raszkowski: Emotional dimensions of a city brand.....	89
Małgorzata Januszewska: Cooperative potential of spas	98
Maciej Turała: Analysis of institutional capacity of communes in Łódzkie Voivodeship	113
Justyna Danielewicz: Cooperation of communes in metropolitan areas in the framework of inter-communal associations	131
Stanisław Minta, Julian Kalinowski: Direct sales conducted by farmers vs. local development.....	141
Jan Polski: External effects as the aggro- and deglomeration determinants... ..	149
Anna Jasińska-Biliczak: Commune self-government's instruments supporting SME's sector.....	163

Joanna Kenc: Town twinning in Lower Silesia from the local government's and society's point of view – selected aspects.....	175
Agnieszka Skowronek-Grądział, Wiktor Kolwzan: Application of principal component analysis in the field of rural infrastructure for environmental protection.....	185
Edward Wiśniewski: Role of infrastructure and prestigious sporting events in the creation of competitive advantage on the example of Kołobrzeg	195
Michał Kuriata: Transformations in the structure of local economy in the city of Legnica in the years 2005-2009	206
Michał Fliieger: Criteria and barriers of companies localization in the process of local development support – research results.....	215
Marcin Gębarowski: Development of Rzeszów in the students' opinions	225
Dariusz Głuszczyk, Joanna Gondurak, Joanna Kostuń: Survey-based diagnosis of job market in Jelenia Góra in view of professionally active people.....	234
Joanna Wiażewicz: Role of inhabitants in marketing communications of communes.....	243
Iwona Ładysz: Territorial marketing on the example of Wrocław	251
Elżbieta Szul: Importance of family businesses to the local economy	261
Artur Myna: Ownership changes in basic communal services.....	269
Dariusz Zawada: Procedure of research relating to the identification and evaluation of usable values of the city –case study of Bolesławiec	282
Justyna Weltrowska-Jęch: Needs of national administration personnel education regarding the development management	293

Justyna Weltrowska-Jęch

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

POTRZEBY KSZTAŁCENIA KADR ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA ROZWOJEM

Streszczenie: Podnoszenie kwalifikacji kadr administracji publicznej stanowi niezbędny etap w procesie budowania nowoczesnego systemu zarządzania rozwojem w Polsce. Potrzeby w tym zakresie potwierdzają liczne ekspertyzy. Kadry administracji publicznej uczestniczące w programowaniu, realizacji oraz ewaluacji polityki rozwoju powinny systematycznie podnosić swoją wiedzę i umiejętności. W artykule zaprezentowano wyniki badań przeprowadzonych w 2010 roku we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce w celu rozpoznania potrzeb pracowników administracji samorządowej w zakresie podnoszenia ich wiedzy i kwalifikacji dotyczących zarządzania rozwojem.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, polityka rozwoju, edukacja kadry urzędniczej

Nowe warunki, w jakich od 1990 roku funkcjonuje państwo polskie, jego społeczeństwo i gospodarka oraz wielopłaszczyznowe konsekwencje członkostwa Polski w Unii Europejskiej stawiają nowe wyzwania samorządom terytorialnym każdego ze szczebli. Wyzwania te dotyczą wielu problemów życia społeczno-gospodarczego, w tym także zagadnień rozwoju. Sprostanie tym wyzwaniom wymagać będzie przede wszystkim odpowiedniej wiedzy, która warunkuje podejmowanie trafnych, zarówno bieżących, jak i perspektywicznych decyzji dotyczących rozwoju. Z tych to względów tak ważną rolę przypisuje się wiedzy i umiejętnościom osób odpowiedzialnych za rozwój społeczno-gospodarczy, zwłaszcza zarządzających takim rozwojem.

Celem artykułu jest ukazanie potrzeb pracowników administracji samorządowej w Polsce w zakresie podnoszenia ich wiedzy i kwalifikacji dotyczących zarządzania rozwojem. Zakres czasowy badań obejmował okres sierpień-październik 2010 roku, natomiast zakres przestrzenny – wszystkie jednostki samorządu terytorialnego w Polsce. Badania zostały podzielone na dwa zasadnicze etapy: etap badań ogólnopolskich oraz etap badań wielkopolskich. Etap pierwszy polegał na przeprowadzeniu badania ankietowego we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce (2873 podmioty: 16 samorządów wojewódzkich, 379 samorządów powiatowych oraz 2478 samorządów gminnych). Etap drugi natomiast

polegał na przeprowadzeniu wywiadu kwestionariuszowego z przedstawicielami władz wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego w Wielkopolsce. Badania ogólnopolskie przeprowadzono techniką ankiety elektronicznej (por. [Lutyński 1968; Sawiński, Sztabiński, Sztabiński (red.) 2000]). Natomiast badanie w skali regionalnej miało na celu uszczegółowienie informacji zebranych na etapie badań ogólnopolskich. W tym celu zastosowano technikę wywiadu kwestionariuszowego.

Tabela 1. Kategorie jednostek samorządowych odpowiadających na ankietę oraz ich lokalizacja

Województwo	Kategoria jednostki terytorialnej						Suma
	gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie	powiaty grodzkie	powiaty ziemskie	województwa (urzędy marszałkowskie)	
dolnośląskie	15	4	2	0	1	1	23
kujawsko-pomorskie	5	2	2	0	2	1	12
lubelskie	10	6	1	0	0	1	18
lubuskie	5	2	9	0	1	1	9
łódzkie	9	3	1	0	0	1	14
małopolskie	12	3	0	0	2	1	18
mazowieckie	20	5	1	0	0	1	27
opolskie	1	1	0	0	1	1	4
podkarpackie	3	1	1	1	3	0	9
podlaskie	3	2	0	0	0	0	5
pomorskie	5	2	3	0	0	0	10
śląskie	10	3	3	3	2	0	21
świętokrzyskie	4	0	0	1	0	1	6
warmińsko-mazurskie	4	2	3	0	2	0	11
wielkopolskie	46	37	9	4	16	1	113
zachodnio-pomorskie	4	1	1	0	1	0	7
Suma	156	74	27	9	31	10	307

Źródło: opracowanie własne.

Na rozesłane ankiety odpowiedziało 307 jednostek samorządu terytorialnego, w tym 10 szczebla wojewódzkiego, 40 powiatowego oraz 267 szczebla gminnego (tab. 1). Wśród tych ostatnich jednostek było 156 gmin wiejskich, 74 gminy miejsko-wiejskie oraz 27 gmin miejskich. Wśród powiatów, które nadesłały wypełnioną ankietę, było natomiast 31 powiatów ziemskich oraz 9 powiatów grodzkich. W świetle liczby nadesłanych ankiet zainteresowanie samorządów terytorialnych kształceniem na potrzeby rozwoju należy uznać za słabe, zdecydowanie słabsze od oczekiwanego. W ogólnej liczbie 307 nadesłanych ankiet udział gmin wiejskich wyniósł 50,8%,

gmin miejsko-wiejskich 34,2%, gmin miejskich 8,8%, powiatów ziemskich 10,1%, urzędów marszałkowskich 3,2% oraz powiatów grodzkich 2,9%. Najwięcej wypełnionych ankiet nadeszło z jednostek samorządowych województwa wielkopolskiego: 113 (36,8%), a następnie mazowieckiego: 27 (8,8%), dolnośląskiego: 23 (7,5%) oraz śląskiego: 21 (6,8%). Wśród jednostek, które nadesłały ankiety, przeważają gminy z województw największych i najwyżej gospodarczo rozwiniętych, co może wynikać z wyższego poziomu świadomości konieczności podnoszenia kwalifikacji. Stosunkowo dobrze były reprezentowane samorządowe struktury wojewódzkie, słabo zaś powiatowe, co z pewnością jest efektem niskich kompetencji powiatów w dziedzinie rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego.

Partycypacja jednostek terytorialnych w środkach wsparcia polityki rozwoju zwiększała się z roku na rok. Była bardzo słaba w przypadku kontraktów wojewódzkich, zwiększyła się w odniesieniu do przedakcesyjnych środków wsparcia oraz była bardzo duża przy wykorzystaniu środków strukturalnych za lata ubiegłe oraz w okresie perspektywicznym (do roku 2013). Znaczna większość jednostek odpowiadających na ankietę uznała, że korzystanie ze środków wspierania rozwoju miało decydujące znaczenie dla rozwoju. Ocena znajomości procesów nazywanych w ankiecie megatrendami była różna. Najlepiej znany okazał się rozwój zrównoważony, a stosunkowo dobrze znany – proces globalizacji. Jednocześnie wskazano na bardzo słabą znajomość Agendy 21, nowego urbanizmu oraz teorii i modeli rozwoju regionalnego i lokalnego. Wśród uwarunkowań (czynników) rozwoju za hamujące rozwój, i to w wysokim stopniu, uznano niedobory środków finansowych i niedorozwój infrastruktury, a w stopniu znaczącym – bezrobocie. Z barier rozwojowych szczególnie niekorzystne oddziaływanie przypisano zawiłościom i uciążliwościom procedur administracyjnych. Wskazano także na niekorzystne oddziaływanie położenia dawnej jednostki względem ośrodka metropolitalnego, niski poziomu samoorganizacji społecznej oraz niedostatek specjalistów. Respondenci uważają, że znaczącymi zmianami prowadzącymi do rozwiązania istniejących problemów finansowych jednostki są: większa partycypacja w budżecie państwa oraz zniesienie obowiązku finansowania przez jednostki samorządowe edukacji szkolnej. Perspektywy dalszego rozwoju wiązane są właściwie ze wszystkimi wskazanymi czynnikami. Najsilniej podkreślano znaczenie poprawy stanu infrastruktury, a dalej zmianę polityki państwa w odniesieniu do gospodarki lokalnej, stosowanie zasad rozwoju zrównoważonego oraz podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki i życia społecznego. Nie zyskała większego uznania współpraca z instytucjami naukowymi.

W zakresie zasobów posiadanej wiedzy i umiejętności najwyżej oceniono wiedzę i umiejętności w zakresie przygotowywania wniosków o środki wsparcia, opracowania i realizacji programów operacyjnych oraz metod i zasad planowania przestrzennego, a zatem w tym zakresie rzeczowym, który jest związany z zadaniami jednostek samorządowych. Na średnim poziomie oceniono zakres posiadanej wiedzy w dziedzinie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz politycznych, społecznych

i ekonomicznych uwarunkowań rozwoju. Wbrew niektórym poprzednim odpowiedziom jednostki odpowiadające na ankietę bardzo mocno podkreślały potrzebę kształcenia, dokonując hierarchicznego uporządkowania problematyki (tab. 2).

Tabela 2. Poziom wiedzy i umiejętności pracowników administracji samorządowej (% wskazań)

Kategorie oceny poziomu wiedzy i umiejętności (wiedza i umiejętności w zakresie)	Poziom wiedzy i umiejętności				
	bardzo niski	niski	średni	wysoki	bardzo wysoki
Polityka rozwoju	0,0	3,2	54,6	39,0	3,2
Planowanie strategiczne	0,0	6,1	48,2	43,5	2,2
Przygotowanie i realizacja programów operacyjnych	0,0	2,2	31,0	53,0	13,8
Ewaluacja polityki rozwoju i jej znaczenia	0,0	7,7	59,7	31,0	1,6
Polityka rozwoju Unii Europejskiej oraz jej podstawy prawne	0,6	16,6	52,7	27,5	2,6
Polityka rozwoju w Polsce oraz jej podstawy prawne	0,6	9,6	55,6	32,0	2,2
Umiejętności przygotowania wniosków o środki pomocowe	0,0	3,5	18,9	55,0	22,6
Umiejętności zastosowania metod analizy przestrzennej	0,6	12,1	51,0	30,9	5,4
Umiejętności w zakresie zasad i metod planowania przestrzennego	0,3	7,3	31,9	50,00	10,5
Umiejętności interpretacji politycznych, ekonomicznych oraz społecznych uwarunkowań rozwoju	0,0	5,1	49,7	40,7	4,5

Źródło: opracowanie własne.

Z przeprowadzonych badań ankietowych jednoznacznie wynika potrzeba kształcenia kadr administracji samorządowej. Znaczenie wskazanych 18 kierunków kształcenia zostało różnie ocenione przez respondentów ankiet. Za najbardziej potrzebne uznano kształcenie w zakresie przygotowywania wniosków pomocowych (tab. 3). Podobnie za bardzo potrzebne uznano kształcenie w zakresie zasad planowania strategicznego, przygotowania i opracowania programów strategicznych oraz w dziedzinie metod planowania przestrzennego. Dość duże znaczenie przypisano kształceniu w zakresie: analizy przestrzennej, prawnych podstaw polityki rozwoju Polski, partnerstwa publiczno-prywatnego oraz ewaluacji polityki rozwoju.

Tabela 3. Znaczenie kształcenia w wybranych kategoriach wiedzy i problematyki

Problematyka kształcenia	Znaczenie kształcenia w danej problematyce				
	bardzo małe	małe	średnie	duże	bardzo duże
Procesy transformacji i ich wpływ na rozwój	6,7	19,5	48,6	21,4	3,8
Procesy integracji i ich wpływ na rozwój	4,5	15,6	46,7	27,8	5,4
Procesy globalizacji i ich wpływ na rozwój	5,8	24,9	46,3	18,5	4,5
Zasady rozwoju zrównoważonego	1,6	6,1	40,6	35,4	16,3
Współczesne modele rozwoju	6,1	13,7	41,9	30,0	8,3
Ekonomia przepływów i jej wpływ na rozwój	5,1	12,1	45,2	29,6	9,0
Zasady planowania strategicznego	0,3	4,2	26,2	44,4	24,9
Przygotowanie i realizacja programów operacyjnych	1,9	4,8	24,3	40,3	28,7
Ewaluacja polityki rozwoju	2,2	9,0	39,0	39,9	9,9
Podstawy prawne polityki rozwoju UE	4,8	14,3	40,8	31,2	8,9
Podstawy prawne polityki rozwoju Polski	4,5	9,9	35,0	36,3	14,4
Przygotowywanie wniosków o środki pomocowe	3,2	6,7	19,4	30,6	40,1
Metody analizy przestrzennej	2,2	6,7	35,0	39,2	16,9
Zasady planowania przestrzennego	1,9	6,7	29,9	40,1	21,4
Interpretacja uwarunkowań zewnętrznych	1,9	9,9	44,3	34,4	9,5
<i>Multi-level governance</i>	9,6	19,4	42,0	23,3	5,7
Partnerstwo publiczno-prywatne	3,5	10,8	34,7	32,5	18,5
Rozwój endogeniczny (gospodarka oparta na wiedzy)	4,8	12,1	39,2	30,9	13,0

Źródło: opracowanie własne.

W świetle wyników przeprowadzonych badań potrzeba doskonalenia pracowników administracji samorządowej w zakresie zarządzania rozwojem społeczno-gospodarczym i przestrzennym rysuje się bardzo wyraźnie. Wskazują na to zarówno odpowiedzi dotyczące znajomości megatrendów i współczesnych uwarunkowań rozwoju, jak i odpowiedzi dotyczące preferowanej problematyki kształcenia. Może zastanawiać przywiązywanie stosunkowo małego znaczenia do wiedzy z zakresu globalizacji, transformacji społeczno-ekonomicznej, integracji gospodarczej i jej wpływu na rozwój, uwarunkowań rozwoju, metod analizy przestrzennej, a także podstaw teoretycznych i modeli rozwoju regionalnego i lokalnego. Rozwój jest podstawowym celem publicznym. Rozumiany w sensie ilościowym, powinien prowadzić do wzrostu gospodarczego poprzez: przyrost dochodów, przyrost dóbr material-

nych, wzrost konsumpcji, redystrybucję, modernizację i rewitalizację infrastruktury. Natomiast jakościowy sens rozwoju wyraża się wzmocnieniem swobód obywatelskich, poszerzaniem możliwości wyboru, decentralizacją decyzji i ogólnym przyrostem społecznego dobrostanu. Tak interpretowany rozwój może być osiągnięty jedynie poprzez współdziałanie jednostek samorządowych różnego szczebla.

Literatura

- Daniłowicz P., *Podręcznik socjologicznych badań ankietowych*, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa 1992.
- Lutyński J., *Pojęcie ankiety. Rodzaje technik ankietowych*, [w:] Z. Gostkowski, J. Lutyński (red.) *Analizy i próby technik badawczych w socjologii*, t. II, Ossolineum, Wrocław 1968.
- Malecki E.J., *Kapitał społeczny w kontekście regionalnym*, [w:] P. Jakubowska, A. Kukliński, P. Żuber (red.), *Problematyka przyszłości regionów: W poszukiwaniu nowego paradygmatu*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2008.
- Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, PWN, Warszawa 1985.
- Sawiński Z., Sztabiński P.B., Sztabiński F. (red.), *Podręcznik ankietera*, SMG/KRC Poland Media SA, Warszawa 2000.
- Szumski J., *Wstęp do metod i badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice 1995.

KWESTIONARIUSZ ANKIETY
Potrzeby kształcenia kadr administracji publicznej
w zakresie zarządzania rozwojem

1. Poziom samorządu terytorialnego (zaznacz właściwe):
 - Gmina: a) wiejska b) miejsko-wiejska c) miejska (bez praw powiatu)
 - Powiat: a) grodzki b) ziemski
 - Województwo
2. Liczba ludności: Powierzchnia:
3. Czy władze samorządowe korzystały ze wsparcia w ramach polityki rozwoju (podkreśl właściwe):

– Kontrakt wojewódzki 2001-2003	TAK	NIE
– Kontrakt wojewódzki 2004	TAK	NIE
– Kolejne kontrakty wojewódzkie po 2004	TAK	NIE
– Środki pomocowe (1989-1999, np. PHARE)	TAK	NIE
– Środki przedakcesyjne (PHARE, ISPA, SAPARD)	TAK	NIE
– Środki strukturalne (2004-2006)	TAK	NIE
– Środki strukturalne (2007-2013)	TAK	NIE
– inne:		
4. Czy wsparcie udzielone w ramach realizacji polityki rozwoju kraju i regionu miało istotne znaczenie dla wzrostu gospodarczego i poprawy poziomu i warunków życia mieszkańców danej jednostki? (zaznacz właściwe):

TAK NIE

KWESTIONARIUSZ

prosimy o dokonanie oceny w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, 2 – niską, 3 – przeciętną, 4 – wysoką, a 5 ocenę bardzo wysoką), a następnie uporządkowanie w kolejności od 1-najmniej istotne do 5-najbardziej istotne (ranga)

MEGATRENDY

Znajomość procesów nazywanych megatrendami jest ważna z punktu widzenia rozwoju lokalnego i regionalnego. Proszę określić stopień ich znajomości wśród pracowników Państwa urzędu:

		Ranga	
1 2 3 4 5			Globalizacja
1 2 3 4 5			Zrównoważony rozwój
1 2 3 4 5			Lokalna Agenda 21
1 2 3 4 5			Zasady Nowego Urbanizmu
1 2 3 4 5			Podstawy teoretyczne modeli rozwoju regionalnego, lokalnego oraz miejskiego – takie jak np. neoklasyczne modele wzrostu endogenicznego, modele innowacji i dyfuzji technologii, modele centrum – peryferia

PROBLEMY ROZWOJU

Rozwój społeczno-gospodarczy gminy/powiatu/województwa jest hamowany przez niezadowalający stan/poziom następujących czynników:

		Ranga
1 2 3 4 5	Infrastruktura transportowa
1 2 3 4 5	Bezrobocie
1 2 3 4 5	Migracje zewnętrzne
1 2 3 4 5	Zasoby finansowe
1 2 3 4 5	Kapitał ludzki i społeczny

BARIERY ROZWOJU

Do podstawowych barier w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy/powiatu/województwa należą:

		Ranga
1 2 3 4 5	niekorzystne/niewystarczające zasoby środowiskowe
1 2 3 4 5	procedury administracyjne w sferze społecznej i gospodarczej (w tym w zagospodarowaniu przestrzennym)
1 2 3 4 5	niedostatek specjalistów z zakresu gospodarki przestrzennej
1 2 3 4 5	niekorzystne położenie względem głównego ośrodka metropolitalnego
1 2 3 4 5	niski poziom samoorganizacji społeczności lokalnej

ROZWIĄZANIA

Zasoby finansowe gminy/powiatu/województwa są jednym z głównych czynników warunkujących jej rozwój społeczno-gospodarczy. Powinny one być powiększone przez:

		Ranga
1 2 3 4 5	szerszy dostęp do środków budżetu państwa
1 2 3 4 5	podwyższanie podatków lokalnych
1 2 3 4 5	udział gminy/powiatu/wojew. w spółce prawa cywilnego lub handlowego
1 2 3 4 5	partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)
1 2 3 4 5	finansowanie wynagrodzeń pracowników edukacji szkolnej z budżetu państwa

PERSPEKTYWY ROZWOJU

Na przyszły rozwój gminy/powiatu/województwa mogą wpłynąć takie czynniki jak:

		Ranga
1 2 3 4 5	stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju w kluczowych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego

- 1 2 3 4 5 polityka państwa w zakresie gospodarki lokalnej
1 2 3 4 5 podwyższenie innowacyjności – tak w sferze organizacji
życia społecznego, jak i w sferze produkcji i usług
1 2 3 4 5 stały kontakt z instytucjami naukowymi
1 2 3 4 5 poprawa infrastruktury technicznej i społecznej

UDZIAŁ W POLITYCE ROZWOJU

1. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczący polityki rozwoju?
 - a) bardzo dobry
 - b) dobry
 - c) przeciętny
 - d) zły
 - e) bardzo zły
2. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczący zasad planowania strategicznego?
3. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczący przygotowywania i realizacji programów operacyjnych?
4. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczący ewaluacji polityki rozwoju i jej znaczenia dla skuteczności podejmowanych działań?
5. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczący systemu realizacji polityki rozwoju w Unii Europejskiej oraz jego podstaw prawnych?
6. Jaki jest poziom wiedzy pracowników Państwa urzędu dotyczącej systemu realizacji polityki rozwoju w Polsce oraz jego podstaw prawnych?
7. Jakie są kwalifikacje pracowników Państwa urzędu dotyczące przygotowania wniosków o środki pomocowe?
8. Jakie są kwalifikacje pracowników Państwa urzędu dotyczące zastosowania metod analizy przestrzennej dla potrzeb diagnozowania stanu oraz prognozowania rozwoju Państwa gminy/powiatu/województwa?
9. Jakie są kwalifikacje pracowników Państwa urzędu dotyczące zasad planowania przestrzennego?
10. Jakie są kwalifikacje pracowników Państwa urzędu dotyczące interpretacji współczesnych uwarunkowań politycznych, ekonomicznych oraz społecznych w kontekście ich wpływu na rozwój gminy/powiatu/województwa?

POTRZEBY KSZTAŁCENIA KADR W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA ROZWOJEM

Proszę określić znaczenie poszczególnych zagadnień w kontekście potrzeb kształcenia pracowników Państwa jednostki (1 – bardzo niskie; 5 – bardzo wysokie):

Procesy transformacji i ich wpływ na rozwój	1	2	3	4	5
Procesy integracji i ich wpływ na rozwój	1	2	3	4	5
Procesy globalizacji i ich wpływ na rozwój	1	2	3	4	5
Zasady zrównoważonego rozwoju	1	2	3	4	5
Współczesne modele rozwoju (m.in. model polaryzacyjno-dyfuzyjny)	1	2	3	4	5
Ekonomia przepływów i jej wpływ na proces rozwoju	1	2	3	4	5
Zasady planowania strategicznego	1	2	3	4	5
Przygotowanie i realizacja programów operacyjnych	1	2	3	4	5
Ewaluacja polityki rozwoju	1	2	3	4	5
Podstawy prawne systemu polityki rozwoju Unii Europejskiej	1	2	3	4	5
Podstawy prawne systemu polityki rozwoju Polski	1	2	3	4	5
Przygotowywanie wniosków o środki pomocowe	1	2	3	4	5
Metody analizy przestrzennej	1	2	3	4	5
Zasady planowania przestrzennego	1	2	3	4	5
Interpretacja uwarunkowań zewnętrznych	1	2	3	4	5
Zasada <i>multi-level governance</i>	1	2	3	4	5
Partnerstwo publiczno-prywatne	1	2	3	4	5
Rozwój endogeniczny, w tym gospodarka oparta na wiedzy	1	2	3	4	5

NEEDS OF NATIONAL ADMINISTRATION PERSONNEL EDUCATION REGARDING THE DEVELOPMENT MANAGEMENT

Summary: National administration personnel qualification improvement is an essential stage in the construction process of the modern development management. The needs in this scope are justified by numerous experts evaluations. National administration personnel, taking part in the programming, completion and further improvement of the development politics should systematically rise its knowledge and qualifications. The paper presents results of research performed in 2010 in all branches of local government in Poland to diagnose the needs of the personnel regarding the improvement of their knowledge and qualifications in scope of development management.

Keywords: local authority, development politics, personnel education.